

P.Z. br. 77

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/17-01/09

URBROJ: 65-17-02

Zagreb, 26. siječnja 2017.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta o postupku povodom pritužbi, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 26. siječnja 2017. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te dr. sc. Marina Strmotu i Margaretu Mađerić, državne tajnike u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK

Božo Petrov

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/13-11/139

Urbroj: 50301-25/14-17-6

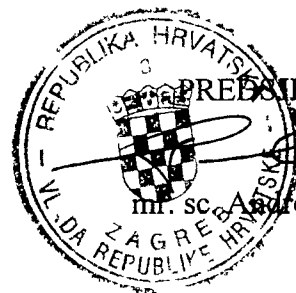
Zagreb, 26. siječnja 2017.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta o postupku povodom pritužbi, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta o postupku povodom pritužbi, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te dr. sc. Marina Strmotu i Margaretu Mađerić, državne tajnike u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU FAKULTATIVNOG PROTOKOLA UZ
KONVENCIJU O PRAVIMA DJETETA O POSTUPKU POVODOM PRITUŽBI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU FAKULTATIVNOG PROTOKOLA UZ KONVENCIJU O PRAVIMA DJETETA O POSTUPKU POVODOM PRITUŽBI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta o postupku povodom pritužbi sadržana je u članku 140. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Zaštita djece, mladeži i obitelji u Republici Hrvatskoj propisana je člancima 62. i 63. Ustava Republike Hrvatske kojima je određeno i da država stvara socijalne, kulturne, odgojne, materijalne i druge uvjete kojima se promiče ostvarivanje prava na dostojan život.

Navedeno se ostvaruje kroz sveobuhvatni zakonodavno-pravni okvir koji je uspostavljen u Republici Hrvatskoj u svrhu zaštite prava djece, a koji čini nacionalno zakonodavstvo, uključujući i niz strateških dokumenata, te međunarodni instrumenti iz područja zaštite prava djece kojih je Republika Hrvatska stranka.

Ključni međunarodni dokument iz područja zaštite prava djece jest Konvencija o pravima djeteta, sastavljena u New Yorku 20. studenoga 1989. godine, koje je Republika Hrvatska stranka na temelju notifikacije o sukcesiji (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 12/93). Republika Hrvatska stranka je i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta glede uključivanja djece u oružane sukobe i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 5/02), koji su za Republiku Hrvatsku stupili na snagu 13. lipnja 2002. godine.

Na 66. sjednici Opće skupštine Ujedinjenih naroda u New Yorku Rezolucijom 66/138 od 19. prosinca 2011. godine, usvojen je treći protokol uz Konvenciju o pravima djeteta, odnosno Fakultativni protokol o postupku povodom pritužbi, koji je otvoren za potpisivanje u Ženevi (Švicarska) 28. veljače 2012. godine.

Republika Hrvatska sudjelovala je u procesu te podržala izradu i donošenje Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta o postupku povodom pritužbi (u daljnjem tekstu: Fakultativni protokol). Republika Hrvatska potpisala je Fakultativni protokol u New Yorku 27. prosinca 2013. godine. U ime Republike Hrvatske Fakultativni protokol potpisao je Vladimir Drobnyak, izvanredni i opunomoćeni veleposlanik – stalni predstavnik Republike Hrvatske pri Organizaciji Ujedinjenih naroda u New Yorku.

Fakultativni protokol je, u skladu s odredbom članka 19. stavka 1., stupio na snagu 14. travnja 2014. godine, a do danas ga je potpisalo 50 država, dok je 29 država izrazilo svoj konačni pristanak biti njime vezane te postalo strankom Fakultativnog protokola.

Republika Hrvatska stranka je i brojnih drugih međunarodnopravnih instrumenata Ujedinjenih naroda, Vijeća Europe te Haških instrumenata na području ljudskih prava te prava

djece, npr. Konvencije o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim posvojenjem (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 5/13) i dr. Republika Hrvatska kontinuirano prilagođava nacionalno zakonodavstvo i postojeći strateški okvir ovim dokumentima. U tom smislu su i pri donošenju nacionalnih strateških dokumenata usmjerenih na unaprjeđenje kvalitete života djece uvažavane odredbe odgovarajućih instrumenata u području zaštite djece.

Temeljni strateški okvir zaštite prava djece u Republici Hrvatskoj čini Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2020. godine kojoj je svrha postići djelotvornije promicanje i zaštitu prava djece u Republici Hrvatskoj kroz provedbu postojećih međunarodnih i nacionalnih standarda na području prava djece, promovirajući cjeloviti i integrativni pristup pravima djece. Ova Strategija predstavlja multidisciplinarni i sustavni okvir uspostavljen u svrhu ostvarivanja Konvencije o pravima djeteta. Temelji se na Strategiji Vijeća Europe o pravima djeteta 2012. – 2015. godine i Programu Europske unije za prava djeteta.

Vlada Republike Hrvatske usvojila je i niz drugih strategija, programa i protokola koji pridonose dobrobiti djece, pri čemu se posebno izdvajaju sljedeći dokumenti: Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2020. godine, Strategija razvoja socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016. godine, Plan deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj od 2011. do 2016. (2018.) godine, Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (2005. godine, izmjene i dopune 2006. godine), Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (2004. godine) i dr.

Od zakonodavnog okvira osobito se ističe Obiteljski zakon (Narodne novine, broj 103/15) te Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15 i 52/16), Zakon o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 90/11 i 78/12), Zakon o doplatku za djecu (Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12 i 82/15), Zakon o privremenom uzdržavanju (Narodne novine, broj 92/14), Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13 i 152/14), Zakon o dadiljama (Narodne novine, broj 37/13), Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine, br. 137/09, 14/10 i 60/10) i Zakon o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 96/03). Važno je spomenuti kako se prava djece promiču te štite i kroz druge zakone i propise iz područja obrazovanja, kazneno-pravne zaštite djece, zdravstva i dr.

U Odluci o pokretanju postupka za sklapanje Fakultativnog protokola, donesenoj na sjednici Vlade Republike Hrvatske 5. prosinca 2013. godine, naznačeno je da će isti zahtijevati izmjenu postojećih zakona. Izmjena se odnosi na Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine, broj 143/13) kojim je omogućeno i pružanje primarne pravne pomoći u postupcima u okviru međunarodnih organizacija u skladu s međunarodnim ugovorima i pravilima o radu tih tijela. Istim Zakonom je propisano i da se primarna pravna pomoć može pružiti u svakoj pravnoj stvari. Navedene odredbe čine navedeni Zakon primjenjivim i na pritužbe pred Odborom Ujedinjenih naroda za prava djeteta što je predmet reguliranja Fakultativnim protokolom.

Radi osiguravanja dobrobiti djece, kontinuirano se surađuje s UNICEF-ovim Uredom za Hrvatsku. Također su osnovana i dva tijela koja u fokusu imaju djecu i provođenje Konvencije o pravima djeteta, odnosno Vijeće za djecu (1998. godine) kao savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske te Ured pravobranitelja za djecu (2003. godine) koji štiti, prati i promiče prava i interese djece temeljem Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora i zakona.

Potpisivanjem Fakultativnog protokola Republika Hrvatska izrazila je namjeru za poduzimanje daljnjih koraka kako bi postala strankom Fakultativnog protokola.

Ratifikacija Fakultativnog protokola je preporuka Odbora Ujedinjenih naroda za prava djeteta, Zaključna primjedba Odbora Ujedinjenih naroda za uklanjanje diskriminacije žena te preporuka Vijeća za ljudska prava Ujedinjenih naroda. Osim navedenih preporuka odnosno zaključnih primjedbi, na potrebu što skorije ratifikacije Fakultativnog protokola upozoravaju i Ured pravobraniteljice za djecu te organizacije civilnog društva čije su aktivnosti usmjerene zaštititi i promicanju prava i interesa djece.

Iako je zakonodavstvo u Republici Hrvatskoj već dostiglo određenu razinu zaštite prava i poticanja razvoja djece, ratifikacijom Fakultativnog protokola Republika Hrvatska bi se pridružila naporima nacionalnih i međunarodnih dionika kako bi se ovaj sustav ojačao i unaprijedio.

Fakultativni protokol predstavlja dodatni mehanizam zaštite dječjih prava i sloboda. Naime, pritužbe po Fakultativnom protokolu su dopustive, među ostalim, kada su iscrpljena sva raspoloživa domaća sredstva pravne zaštite i kad je primjena domaćih sredstava pravne zaštite bezrazložno produljena ili nije vjerojatno postizanje učinkovitog rješenja.

Cilj Zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola je nadogradnja postojećeg nacionalnog sustava zaštite prava djece, odnosno zaštite i pomoći žrtvama kršenja ovih prava. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola Odboru Ujedinjenih naroda za prava djeteta omogućio bi se doprinos razvoju međunarodne pravne prakse i osiguravanje vjerodostojnog tumačenja odredbi Konvencije o pravima djeteta i obveza država stranaka. Zakon o potvrđivanju Fakultativnog protokola ujedno osnažuje nacionalne mehanizme praćenja Konvencije o pravima djeteta.

Uzimajući u obzir navedene činjenice te cilj Fakultativnog protokola, procjenjuje se da Republika Hrvatska treba ratificirati Fakultativni protokol i postati njegovom strankom, osobito uvažavajući činjenicu da je njegovom strankom do sada postalo i približno polovica država članica Europske unije (njih 12).

Nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, Republika Hrvatska položiti će ispravu o ratifikaciji kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda, sukladno članku 18. Fakultativnog protokola.

b) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Ovim Zakonom potvrđuje se Fakultativni protokol kako bi njegove odredbe, u smislu članka 141. Ustava Republike Hrvatske, postale dio unutarnjega pravnog poretka Republike Hrvatske.

Fakultativnim protokolom uređeni su sljedeći elementi: nadležnost Odbora Ujedinjenih naroda za prava djeteta, opća načela koja uređuju zadaće Odbora, poslovnik, mjere zaštite, postupak povodom pritužbi (pojedinačne pritužbe, privremene mjere, dopustivost, prosljeđivanje pritužbe, prijateljsko rješavanje spora, razmatranje pritužbi, provedba daljnjih aktivnosti, međudržavne pritužbe), istražni postupak (istražni postupak za teška ili sustavna kršenja, praćenje aktivnosti nakon istražnog postupka), međunarodna pomoć i suradnja, izvješće Općoj skupštini, distribucija i informiranje, potpisivanje / ratifikacija / pristup, stupanje na snagu, nadležnost Odbora za kršenja do kojih je došlo nakon stupanja na snagu, izmjene i dopune, otkazivanje, depozitar i obavješćivanje od strane glavnog tajnika te jezici.

Fakultativnim protokolom omogućava se podnošenje pritužbi koje mogu biti podnesene od strane ili u ime pojedinca ili skupine pojedinaca koji/e tvrdi/e da su žrtve kršenja, od strane države stranke Fakultativnog protokola, bilo kojeg prava koje je utvrđeno prema instrumentima kojih je ta država stranka: Konvenciji o pravima djeteta, Fakultativnom protokolu uz Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji i Fakultativnom protokolu uz Konvenciju o pravima djeteta glede uključivanja djece u oružane sukobe. Članak 13. Poslovnika o postupanju Odbora Ujedinjenih naroda za prava djeteta prema Fakultativnom protokolu navodi da se pritužbe mogu podnijeti neovisno o tome je li podnositelju priznata poslovna sposobnost u državi stranci protiv koje je pritužba upućena.

Pritužbe se podnose Odboru Ujedinjenih naroda za prava djeteta koji prije razmatranja pritužbe donosi odluku o njezinoj dopustivosti. Nakon primitka pritužbe, a prije negoli odluči o njezinoj osnovanosti, Odbor Ujedinjenih naroda za prava djeteta može državi stranci proslijediti zahtjev za poduzimanjem privremenih mjera kako bi se izbjegla moguća nepopravljiva šteta za žrtvu ili žrtve navodnih kršenja.

Nakon razmatranja pritužbe, Odbor Ujedinjenih naroda za prava djeteta odnosnim strankama prosljeđuje svoja mišljenja i moguće preporuke. Država stranka Fakultativnog protokola mora razmotriti ova mišljenja/preporuke, te Odboru Ujedinjenih naroda za prava djeteta podnijeti pisani odgovor koji uključuje informacije o svakoj poduzetoj i predviđenoj aktivnosti. Fakultativnim protokolom nisu predviđene sankcije državama strankama ukoliko ne postupaju po mišljenjima i preporukama Odbora Ujedinjenih naroda za prava djeteta.

Odbor Ujedinjenih naroda za prava djeteta prilikom provedbe svojih zadaća pridržava se Poslovnika o postupanju prema Fakultativnom protokolu koji sadrži 49 pravila postupanja, a vodi se načelom najboljeg interesa djeteta.

Fakultativnim protokolom također je omogućeno podnošenje međudržavnih pritužbi u kojima jedna država stranka tvrdi da druga država stranka ne ispunjava svoje obveze na temelju Konvencije o pravima djeteta ili njezina prva dva fakultativna protokola.

Fakultativnim protokolom omogućeno je i provođenje istražnog postupka u slučaju teških ili sustavnih kršenja prava iz Konvencije o pravima djeteta ili njezina prva dva fakultativna protokola, ali se i daje mogućnost Odboru Ujedinjenih naroda za prava djeteta da uključi specijalizirane ustanove, fondove i programe Ujedinjenih naroda i ostala nadležna tijela u razmatranje pritužbi u smislu tehničkog savjeta ili pomoći.

Fakultativni protokol predviđa mogućnost izmjena, dopuna i njegovoga otkaza od strane države stranke.

Za svaku državu koja ratificira Fakultativni protokol ili mu pristupa nakon polaganja desete isprave o ratifikaciji ili isprave o pristupu, on na snagu stupa tri mjeseca nakon datuma polaganja njezine vlastite isprave o ratifikaciji ili pristupu.

c) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Ovim Zakonom potvrđuje se Fakultativni protokol kojim će se omogućiti podnošenje pritužbi Odboru Ujedinjenih naroda za prava djeteta, od strane pojedinca ili skupine pojedinaca koji tvrde da su žrtve kršenja, od strane države stranke Fakultativnog protokola, bilo kojeg prava koje je utvrđeno u Konvenciji o pravima djeteta ili njezina prva dva fakultativna protokola. Donošenjem ovoga Zakona pružit će se doprinos razvoju međunarodne pravne prakse, omogućit će se osiguravanje vjerodostojnog tumačenja odredbi

Konvencije o pravima djeteta i obveza država stranki te dodatno ojačati i unaprijediti postojeći sustav zaštite prava djeteta na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16) u kojem se navodi da se, iznimno, zakon može donijeti po hitnom postupku kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi. Naime, potvrđivanjem Fakultativnog protokola Republika Hrvatska se pridružuje državama koje su ga već potpisale i potvrdile te za koje je on na snazi. Na ovaj način jasno se izražava podrška Republike Hrvatske novom međunarodnopravnom instrumentu u cilju stvaranja uvjeta za što širu primjenu mehanizama predviđenih Fakultativnim protokolom usmjerenih na zaštitu prava djece. Ujedno, Fakultativni protokol Republika Hrvatska potpisala je 27. prosinca 2013. godine od kada se kontinuirano ukazuje na potrebu njegove što žurnije ratifikacije.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već sklopljenim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora predlaže se da se ovaj Zakon raspravi i prihvati po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU FAKULTATIVNOG
PROTOKOLA UZ KONVENCIJU O PRAVIMA DJETETA O POSTUPKU
POVODOM PRITUŽBI**

Članak 1.

Potvrđuje se Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta o postupku povodom pritužbi, usvojen u New Yorku, 19. prosinca 2011. godine Rezolucijom 66/138 Opće skupštine Ujedinjenih naroda, u izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku, a kojeg je Republika Hrvatska potpisala u New Yorku, 27. prosinca 2013. godine.

Članak 2.

Tekst Fakultativnog protokola iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

**FAKULTATIVNI PROTOKOL UZ KONVENCIJU
O PRAVIMA DJETETA O
POSTUPKU POVODOM PRITUŽBI**

Države stranke ovog Protokola,

uzimajući u obzir da je, u skladu s načelima proglašenim u Povelji Ujedinjenih naroda, priznanje prirođenog dostojanstva te jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske obitelji temelj slobode, pravde i mira u svijetu,

imajući na umu da države stranke Konvencije o pravima djeteta (u daljnjem tekstu: „Konvencija“) priznaju prava utvrđena Konvencijom svakom djetetu, unutar njihove jurisdikcije, bez diskriminacije bilo koje vrste, neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom i drugom uvjerenju, nacionalnom, etničkom i socijalnom podrijetlu, imovinskom statusu, invaliditetu, rođenju ili drugom položaju djeteta ili njegovih roditelja ili skrbnika,

ponovno potvrđujući univerzalnost, nedjeljivost, međuovisnost i povezanost svih ljudskih prava i temeljnih sloboda,

ponovno također potvrđujući položaj djeteta kao nositelja prava i kao ljudskog bića s dostojanstvom i razvojnim sposobnostima,

prepoznajući da poseban i ovisan položaj djece može za njih stvoriti stvarne poteškoće u primjeni sredstava pravne zaštite zbog kršenja njihovih prava,

uzimajući u obzir da će ovaj Protokol osnažiti i dopuniti nacionalne i regionalne mehanizme omogućavajući djeci podnošenje pritužbi zbog kršenja njihovih prava,

prepoznajući da u primjeni sredstava pravne zaštite zbog kršenja prava djeteta prvenstveno treba uzeti u obzir najbolji interes djeteta te da takva sredstva pravne zaštite trebaju uzeti u obzir potrebu za postupcima prilagođenim potrebama djeteta na svim razinama,

potičući države stranke na razvoj odgovarajućih nacionalnih mehanizama kojima se djetetu, čija su prava povrijeđena, omogućava pristup učinkovitim sredstvima pravne zaštite na nacionalnoj razini,

podsjecajući na važnu ulogu koju na ovom području mogu imati nacionalne institucije za ljudska prava i druge mjerodavne specijalizirane institucije sa zadaćom promicanja i zaštite prava djeteta,

uzimajući u obzir da bi, s ciljem osnaživanja i nadopunjavanja takvih nacionalnih mehanizama, kao i daljnjeg unaprjeđenja provedbe Konvencije i, gdje je to primjenjivo, njezinih fakultativnih protokola o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji te glede uključivanja djece u oružane sukobe, bilo prikladno omogućiti Odboru za prava djeteta (u daljnjem tekstu: „Odbor“) provedbu zadaća predviđenih ovim Protokolom.

sporazumjele su se kako slijedi:

I. DIO OPĆE ODREDBE

ČLANAK 1. NADLEŽNOST ODBORA ZA PRAVA DJETETA

1. Država stranka ovog Protokola priznaje nadležnost Odbora kako je to predviđeno ovim Protokolom.
2. Odbor neće provoditi svoju nadležnost u odnosu na državu stranku ovog Protokola o pitanjima vezanim uz kršenja prava utvrđenih u instrumentu kojeg ta država nije stranka.
3. Odbor neće primiti pritužbe koje se odnose na državu koja nije stranka ovog Protokola.

ČLANAK 2. OPĆA NAČELA KOJA UREĐUJU ZADAĆE ODBORA

U ispunjavanju zadaća koje su mu dodijeljene ovim Protokolom, Odbor se vodi načelom najboljeg interesa djeteta. Također pozornost posvećuje pravima i mišljenjima djeteta i uvažava ta mišljenja u skladu s njegovom dobi i zrelošću.

ČLANAK 3. POSLOVNIK

1. Odbor usvaja poslovnik kojeg se treba pridržavati prilikom provedbe zadaća koje su mu dodijeljene ovim Protokolom. Pritom posebnu pozornost posvećuje članku 2. ovog Protokola kako bi se zajamčili postupci prilagođeni potrebama djeteta.
2. Odbor će u svoj poslovnik uključiti zaštitne mjere kako bi spriječio manipulaciju djetetom od strane onih osoba koje postupaju u njegovo ili njeno ime te može odbiti razmatranje bilo koje pritužbe za koju smatra da nije u najboljem interesu djeteta.

ČLANAK 4. MJERE ZAŠTITE

1. Država stranka poduzima sve odgovarajuće korake kako bi osigurala da pojedinci pod njezinom jurisdikcijom nisu izloženi kršenju ljudskih prava, lošem postupanju ili zastrašivanju, kao posljedica pritužbi ili suradnje s Odborom na temelju ovog Protokola.
2. Identitet bilo kojeg odnosnog pojedinca ili skupine pojedinaca neće se javno otkrivati bez njihova izričita pristanka.

II. DIO POSTUPAK POVODOM PRITUŽBI

ČLANAK 5. POJEDINAČNE PRITUŽBE

1. Pritužbe mogu biti podnesene od strane ili u ime pojedinca ili skupine pojedinaca, u okviru jurisdikcije države stranke, koji tvrde da su žrtve kršenja, od strane te države stranke, bilo kojeg prava koje je utvrđeno u bilo kojem od sljedećih instrumenata kojih je ta država stranka:

(a) Konvenciji;

(b) Fakultativnom protokolu uz Konvenciju o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji;

(c) Fakultativnom protokolu uz Konvenciju glede uključivanja djece u oružane sukobe.

2. Kada se pritužba podnosi u ime pojedinca ili skupine pojedinaca, potreban je njihov pristanak, osim ako podnositelj može opravdati postupanje u njihovo ime bez takvog pristanka.

ČLANAK 6. PRIVREMENE MJERE

1. U bilo kojem trenutku nakon primitka pritužbe i prije nego što je odlučeno o njezinoj osnovanosti, Odbor može odnosnoj državi stranci na žurno razmatranje proslijediti zahtjev za poduzimanjem privremenih mjera, koje bi u iznimnim okolnostima bile potrebne kako bi se izbjegla moguća nepopravljiva šteta za žrtvu ili žrtve navodnih kršenja.

2. Kada Odbor djeluje po slobodnoj ocjeni na temelju stavka 1. ovog članka, to ne podrazumijeva utvrđivanje dopustivosti ili osnovanosti pritužbe.

ČLANAK 7. DOPUSTIVOST

Odbor smatra pritužbu nedopuštenom u slučajevima kada:

(a) je pritužba anonimna;

(b) pritužba nije u pisanom obliku;

(c) pritužba predstavlja zlouporabu prava na podnošenje takve pritužbe ili nije usklađena s odredbama Konvencije i/ili njezinih fakultativnih protokola;

(d) je Odbor već razmatrao isto pitanje ili je ono bilo ili još uvijek jest predmet razmatranja u nekom drugom postupku međunarodnog ispitivanja ili rješavanja spora;

(e) nisu iscrpljena sva raspoloživa domaća sredstva pravne zaštite. Ovo neće biti pravilo kada je primjena domaćih sredstava pravne zaštite bezrazložno produljena ili nije vjerojatno postizanje učinkovitog rješenja;

- (f) je pritužba očigledno neosnovana ili nije dovoljno potkrijepljena;
- (g) su se činjenice koje su predmet pritužbe dogodile prije stupanja na snagu ovog Protokola za odnosnu državu stranku, osim ako su se nastavile događati nakon tog datuma;
- (h) pritužba nije podnesena u roku od jedne godine nakon što su iscrpljena domaća sredstva pravne zaštite, osim u slučajevima kada podnositelj može dokazati da pritužbu nije bilo moguće podnijeti unutar tog roka.

ČLANAK 8. PROSLJEĐIVANJE PRITUŽBE

1. Osim ako Odbor smatra pritužbu nedopuštenom bez obavješćivanja odnosne države stranke, Odbor o svakoj pritužbi koja mu je podnesena u skladu s ovim Protokolom na povjerljiv način obavješćuje odnosnu državu stranku što je prije moguće.
2. Država stranka podnosi Odboru pisane odgovore ili izjave kojima pojašnjava pitanje i primijenjena sredstva pravne zaštite, ako postoje. Država stranka podnosi svoj odgovor što je prije moguće, odnosno u roku od šest mjeseci.

ČLANAK 9. PRIJATELJSKO RJEŠENJE SPORA

1. Odbor će svojim ugledom i utjecajem posredovati među odnosnim strankama s ciljem postizanja prijateljskog rješenja spora na temelju poštivanja obveza utvrđenih u Konvenciji i/ili njezinim fakultativnim protokolima.
2. Sporazumom o prijateljskom rješenju spora postignutom pod okriljem Odbora završava se razmatranje pritužbe na temelju ovog Protokola.

ČLANAK 10. RAZMATRANJE PRITUŽBI

1. Odbor razmatra pritužbe zaprimljene na temelju ovog Protokola što je prije moguće, uzimajući u obzir cjelokupnu dokumentaciju koja mu je podnesena, pod uvjetom da je ona prosljeđena odnosnim stranama.
2. Odbor održava zatvorene sastanke prilikom razmatranja pritužbi zaprimljenih na temelju ovog Protokola.
3. Kada je Odbor zatražio privremene mjere, ubrzo će razmatranje pritužbe.
4. Prilikom razmatranja pritužbi koje se odnose na navodna kršenja gospodarskih, socijalnih ili kulturnih prava, Odbor razmatra opravdanost koraka poduzetih od strane države stranke u skladu s člankom 4. Konvencije. Pri tome Odbor uzima u obzir da država stranka može donijeti niz mogućih političkih mjera za provedbu gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava u Konvenciji.
5. Nakon razmatranja pritužbe, Odbor bez odgode odnosnim strankama prosljeđuje svoja mišljenja o pritužbi, zajedno sa svojim preporukama, ako postoje.

ČLANAK 11. PROVEDBA DALJNJIH AKTIVNOSTI

1. Država stranka pažljivo razmatra mišljenja Odbora, zajedno s njegovim preporukama, ako postoje, te Odboru podnosi pisani odgovor koji uključuje informacije o svakoj poduzetoj i predviđenoj aktivnosti s obzirom na mišljenja i preporuke Odbora. Država stranka podnosi svoj odgovor što je prije moguće, odnosno u roku od šest mjeseci.

2. Odbor može pozvati državu stranku na dostavljanje daljnjih informacija o svim mjerama koje je država stranka poduzela u odnosu na mišljenja ili preporuke Odbora ili provedbu sporazuma o prijateljskom rješenju spora, ako postoje, uključujući ih, ako to Odbor smatra potrebnim, u sljedeća izvješća države stranke na temelju članka 44. Konvencije, članka 12. Fakultativnog protokola uz Konvenciju o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji ili članka 8. Fakultativnog protokola uz Konvenciju glede uključivanja djece u oružane sukobe, kada je to primjenjivo.

ČLANAK 12. MEĐUDRŽAVNE PRITUŽBE

1. Država stranka ovog Protokola može, u svako doba, izjaviti da priznaje nadležnost Odbora za primanje i razmatranje pritužbi u kojima jedna država stranka tvrdi da druga država stranka ne ispunjava svoje obveze na temelju bilo kojeg od sljedećih instrumenata kojih je ta država stranka:

(a) Konvencije;

(b) Fakultativnog protokola uz Konvenciju o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji;

(c) Fakultativnog protokola uz Konvenciju glede uključivanja djece u oružane sukobe.

2. Odbor neće primiti pritužbe koje se odnose na državu stranku koja nije dala takvu izjavu, kao ni pritužbe od države stranke koja nije dala takvu izjavu.

3. Odbor svojim ugledom i utjecajem posreduje među odnosnim državama strankama s ciljem postizanja prijateljskog rješenja spora na temelju poštivanja obveza utvrđenih u Konvenciji i njezinim fakultativnim protokolima.

4. Izjavu na temelju stavka 1. ovog članka države stranke polažu kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda, koji njihove preslike prosljeđuje drugim državama strankama. Izjava može u svako doba biti povučena obaviješću upućenom glavnom tajniku. Takvo povlačenje ne utječe na razmatranje pitanja koje je predmet pritužbe koja je već prosljeđena na temelju ovog članka; neće se primati daljnje pritužbe od bilo koje države stranke na temelju ovog članka nakon što je glavni tajnik primio obavijest o povlačenju izjave, osim ako odnosna država stranka ne podnese novu izjavu.

III. DIO ISTRAŽNI POSTUPAK

ČLANAK 13. ISTRAŽNI POSTUPAK ZA TEŠKA ILI SUSTAVNA KRŠENJA

1. Ako Odbor primi pouzdane informacije koje upućuju na teška ili sustavna kršenja prava iz Konvencije ili njezinih fakultativnih protokola o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji ili glede uključivanja djece u oružane sukobe od strane države stranke, Odbor poziva državu stranku na suradnju pri razmatranju informacija i, u tu svrhu, na neodgodivu dostavu očitovanja vezanog uz odnosne informacije.
2. Uzimajući u obzir sva očitovanja koja je odnosna država stranka mogla podnijeti, kao i bilo koje druge pouzdane informacije kojima raspolaže, Odbor može odrediti jednog ili više svojih članova da provedu istragu te žurno o tome obavijeste Odbor. Kada je to opravdano, i uz pristanak države stranke, istraga može uključiti posjet njezinom državnom području.
3. Istraga se provodi na povjerljiv način, a u svim stadijima postupka zatražit će se suradnja države stranke.
4. Nakon razmatranja rezultata istrage, Odbor bez odgode prosljeđuje te rezultate odnosnoj državi stranci, zajedno sa svim komentarima i preporukama.
5. Odnosna država stranka, što je prije moguće, odnosno u roku od šest mjeseci od primitka rezultata istrage, komentara i preporuka koje joj je proslijedio Odbor, podnosi Odboru svoje očitovanje.
6. Nakon dovršetka takvog postupka u vezi s istragom provedenom u skladu sa stavkom 2. ovog članka, Odbor može, nakon savjetovanja s odnosnom državom strankom, odlučiti o uvrštavanju sažetka rezultata postupka u svoje izvješće predviđeno u članku 16. ovog Protokola.
7. Svaka država stranka može, u vrijeme potpisivanja ili ratifikacije ovog Protokola ili pristupa Protokolu, izjaviti da ne priznaje nadležnost Odbora predviđenu ovim člankom u odnosu na prava utvrđena u nekim ili svim instrumentima navedenim u stavku 1.
8. Svaka država stranka koja je dala izjavu u skladu sa stavkom 7. ovog članka može u svako doba povući ovu izjavu obaviješću upućenom glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.

ČLANAK 14. PRAĆENJE AKTIVNOSTI NAKON ISTRAŽNOG POSTUPKA

1. Odbor može, ako je potrebno, nakon isteka razdoblja od šest mjeseci iz članka 13. stavka 5., pozvati odnosnu državu stranku da ga obavijesti o mjerama koje su poduzete i predviđene kao odgovor na istragu provedenu na temelju članka 13. ovog Protokola.
2. Odbor može pozvati državu stranku na dostavljanje daljnjih informacija o svim mjerama koje je država stranka poduzela u odnosu na istragu provedenu na temelju članka 13., uključujući ih, ako to Odbor smatra potrebnim, u sljedeća izvješća države stranke na temelju članka 44. Konvencije, članka 12. Fakultativnog protokola uz Konvenciju o prodaji

djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji ili članka 8. Fakultativnog protokola uz Konvenciju glede uključivanja djece u oružane sukobe, kada je to primjenjivo.

IV. DIO ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK 15. MEĐUNARODNA POMOĆ I SURADNJA

1. Odbor može, uz pristanak odnosno države stranke, specijaliziranim ustanovama, fondovima i programima Ujedinjenih naroda i ostalim nadležnim tijelima proslijediti svoja mišljenja ili preporuke vezane uz pritužbe i istrage koje ukazuju na potrebu tehničkog savjeta ili pomoći, zajedno s očitovanjima i prijedlozima države stranke, ako postoje, na ova mišljenja ili preporuke.

2. Odbor također može, uz pristanak odnosno države stranke, navedena tijela upoznati sa svakim pitanjem koje proizlazi iz pritužbi razmatranih na temelju ovog Protokola, a što im u okviru područja njihove nadležnosti može pomoći u donošenju odluke o prikladnosti međunarodnih mjera koje bi mogle pomoći državama strankama u postizanju napretka u provedbi prava priznatih Konvencijom i/ili njezinim fakultativnim protokolima.

ČLANAK 16. IZVJEŠĆE OPĆOJ SKUPŠTINI

Odbor u svoje izvješće, koje se Općoj skupštini podnosi svake dvije godine u skladu s člankom 44. stavkom 5. Konvencije, uključuje sažetak svojih aktivnosti na temelju ovog Protokola.

ČLANAK 17. DISTRIBUCIJA FAKULTATIVNOG PROTOKOLA I INFORMIRANJE O NJEMU

Svaka država stranka obvezuje se što šire upoznati javnost i distribuirati ovaj Protokol te olakšati pristup informacijama o mišljenjima i preporukama Odbora, a posebice u pogledu onih pitanja koja se odnose na tu državu stranku, koristeći se primjerenim i aktivnim sredstvima i u pristupačnim oblicima i za odrasle i djecu, uključujući i one s invaliditetom.

ČLANAK 18. POTPISIVANJE, RATIFIKACIJA I PRISTUP

1. Ovaj Protokol otvoren je za potpisivanje svakoj državi koja je potpisala, ratificirala ili pristupila Konvenciji ili bilo kojem od njezina prva dva Fakultativna protokola.

2. Ovaj Protokol podliježe ratifikaciji bilo koje države koja je ratificirala ili pristupila Konvenciji ili bilo kojem od njezina prva dva Fakultativna protokola. Isprave o ratifikaciji polažu se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

3. Ovaj Protokol otvoren je za pristup svakoj državi koja je ratificirala ili pristupila Konvenciji ili bilo kojem od njezina prva dva Fakultativna protokola.

4. Pristup se provodi polaganjem isprave o pristupu kod glavnog tajnika.

ČLANAK 19. STUPANJE NA SNAGU

1. Ovaj Protokol stupa na snagu tri mjeseca nakon polaganja desete isprave o ratifikaciji ili pristupu.
2. Za svaku državu koja ratificira ovaj Protokol ili mu pristupa nakon polaganja desete isprave o ratifikaciji ili isprave o pristupu, ovaj Protokol stupa na snagu tri mjeseca nakon datuma polaganja njezine vlastite isprave o ratifikaciji ili pristupu.

ČLANAK 20. KRŠENJA DO KOJIH JE DOŠLO NAKON STUPANJA NA SNAGU

1. Odbor je nadležan isključivo za kršenja bilo kojih prava navedenih u Konvenciji i/ili u njezina prva dva Fakultativna protokola od strane države stranke, do kojih je došlo nakon stupanja na snagu ovog Protokola.
2. Ako država postane stranka ovog Protokola nakon njegovog stupanja na snagu, obveze te države u odnosu na Odbor odnose se samo na kršenja prava navedenih u Konvenciji i/ili u njezina prva dva Fakultativna protokola, do kojih je došlo nakon stupanja na snagu ovog Protokola za odnosnu državu.

ČLANAK 21. IZMJENE I DOPUNE

1. Svaka država stranka može predložiti izmjenu i dopunu ovog Protokola i podnijeti je glavnom tajniku Ujedinjenih naroda. Glavni tajnik obavješćuje države stranke o predloženim izmjenama i dopunama uz zahtjev da ga obavijeste žele li sastanak država stranaka u svrhu razmatranja i odlučivanja o prijedlozima. U slučaju da se, u roku od četiri mjeseca od datuma takvog obavješćivanja najmanje jedna trećina država stranaka izjasni u korist takvog sastanka, glavni tajnik saziva sastanak pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroda. Svaku izmjenu i dopunu koju je usvojila većina od dvije trećine prisutnih država stranaka koje su glasovale, glavni tajnik podnosi Općoj skupštini na odobrenje i nakon toga svim državama strankama na prihvaćanje.
2. Izmjena i dopuna koja je usvojena i odobrena u skladu sa stavkom 1. ovog članka, stupa na snagu tridesetog dana nakon što broj položenih isprava o prijehu dostigne dvije trećine broja država stranaka na datum usvajanja izmjene i dopune. Nakon toga, izmjena i dopuna stupa na snagu za svaku državu stranku tridesetog dana nakon polaganja njezine vlastite isprave o prijehu. Izmjena i dopuna će obvezivati samo države stranke koje su je prihvatile.

ČLANAK 22. OTKAZIVANJE

1. Svaka država stranka može u svako doba otkazati ovaj Protokol pisanom obavješću glavnom tajniku Ujedinjenih naroda. Otkaz stupa na snagu godinu dana nakon datuma kada glavni tajnik primi obavijest.

2. Otkaz ne utječe na kontinuiranu primjenu odredaba ovog Protokola u odnosu na svaku pritužbu podnesenu na temelju članka 5. ili 12. ili svaku istragu pokrenutu na temelju članka 13. prije datuma na koji otkaz proizvodi učinak.

ČLANAK 23.
DEPOZITAR I OBAVJEŠĆIVANJE OD STRANE GLAVNOG TAJNIKA

1. Glavni tajnik Ujedinjenih naroda depozitar je ovog Protokola.
2. Glavni tajnik obavješćuje sve države o:
 - (a) potpisima, ratifikacijama i pristupima na temelju ovog Protokola;
 - (b) datumu stupanja na snagu ovog Protokola i bilo kojih njegovih izmjena i dopuna na temelju članka 21.;
 - (c) svakom otkazu na temelju članka 22. ovog Protokola.

ČLANAK 24.
JEZICI

1. Ovaj Protokol, čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jednako vjerodostojni, bit će pohranjen u arhivu Ujedinjenih naroda.
2. Glavni tajnik Ujedinjenih naroda dostavlja ovjerene preslike ovog Protokola svim državama.

**OPTIONAL PROTOCOL TO THE CONVENTION
ON THE RIGHTS OF THE CHILD
ON A COMMUNICATIONS PROCEDURE**

The States parties to the present Protocol,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, the recognition of the inherent dignity and the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Noting that the States parties to the Convention on the Rights of the Child (hereinafter referred to as “the Convention”) recognize the rights set forth in it to each child within their jurisdiction without discrimination of any kind, irrespective of the child’s or his or her parent’s or legal guardian’s race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, property, disability, birth or other status,

Reaffirming the universality, indivisibility, interdependence and interrelatedness of all human rights and fundamental freedoms,

Reaffirming also the status of the child as a subject of rights and as a human being with dignity and with evolving capacities,

Recognizing that children’s special and dependent status may create real difficulties for them in pursuing remedies for violations of their rights,

Considering that the present Protocol will reinforce and complement national and regional mechanisms allowing children to submit complaints for violations of their rights,

Recognizing that the best interests of the child should be a primary consideration to be respected in pursuing remedies for violations of the rights of the child, and that such remedies should take into account the need for child-sensitive procedures at all levels,

Encouraging States parties to develop appropriate national mechanisms to enable a child whose rights have been violated to have access to effective remedies at the domestic level,

Recalling the important role that national human rights institutions and other relevant specialized institutions, mandated to promote and protect the rights of the child, can play in this regard,

Considering that, in order to reinforce and complement such national mechanisms and to further enhance the implementation of the Convention and, where applicable, the Optional Protocols thereto on the sale of children, child prostitution and child pornography and on the involvement of children in armed conflict, it would be appropriate to enable the Committee on the Rights of the Child (hereinafter referred to as “the Committee”) to carry out the functions provided for in the present Protocol,

Have agreed as follows:

**PART I
GENERAL PROVISIONS**

**ARTICLE 1
COMPETENCE OF THE COMMITTEE ON THE
RIGHTS OF THE CHILD**

1. A State party to the present Protocol recognizes the competence of the Committee as provided for by the present Protocol.
2. The Committee shall not exercise its competence regarding a State party to the present Protocol on matters concerning violations of rights set forth in an instrument to which that State is not a party.
3. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State that is not a party to the present Protocol.

**ARTICLE 2
GENERAL PRINCIPLES GUIDING THE FUNCTIONS
OF THE COMMITTEE**

In fulfilling the functions conferred on it by the present Protocol, the Committee shall be guided by the principle of the best interests of the child. It shall also have regard for the rights and views of the child, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.

**ARTICLE 3
RULES OF PROCEDURE**

1. The Committee shall adopt rules of procedure to be followed when exercising the functions conferred on it by the present Protocol. In doing so, it shall have regard, in particular, for article 2 of the present Protocol in order to guarantee child-sensitive procedures.
2. The Committee shall include in its rules of procedure safeguards to prevent the manipulation of the child by those acting on his or her behalf and may decline to examine any communication that it considers not to be in the child's best interests.

**ARTICLE 4
PROTECTION MEASURES**

1. A State party shall take all appropriate steps to ensure that individuals under its jurisdiction are not subjected to any human rights violation, ill-treatment or intimidation as a consequence of communications or cooperation with the Committee pursuant to the present Protocol.
2. The identity of any individual or group of individuals concerned shall not be revealed publicly without their express consent.

**PART II
COMMUNICATIONS PROCEDURE**

**ARTICLE 5
INDIVIDUAL COMMUNICATIONS**

1. Communications may be submitted by or on behalf of an individual or group of individuals, within the jurisdiction of a State party, claiming to be victims of a violation by that State party of any of the rights set forth in any of the following instruments to which that State is a party:

(a) The Convention;

(b) The Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography;

(c) The Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict.

2. Where a communication is submitted on behalf of an individual or group of individuals, this shall be with their consent unless the author can justify acting on their behalf without such consent.

**ARTICLE 6
INTERIM MEASURES**

1. At any time after the receipt of a communication and before a determination on the merits has been reached, the Committee may transmit to the State party concerned for its urgent consideration a request that the State party take such interim measures as may be necessary in exceptional circumstances to avoid possible irreparable damage to the victim or victims of the alleged violations.

2. Where the Committee exercises its discretion under paragraph 1 of the present article, this does not imply a determination on admissibility or on the merits of the communication.

**ARTICLE 7
ADMISSIBILITY**

The Committee shall consider a communication inadmissible when:

(a) The communication is anonymous;

(b) The communication is not in writing;

(c) The communication constitutes an abuse of the right of submission of such communications or is incompatible with the provisions of the Convention and/or the Optional Protocols thereto;

(d) The same matter has already been examined by the Committee or has been or is being examined under another procedure of international investigation or settlement;

(e) All available domestic remedies have not been exhausted. This shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or unlikely to bring effective relief;

(f) The communication is manifestly ill-founded or not sufficiently substantiated;

(g) The facts that are the subject of the communication occurred prior to the entry into force of the present Protocol for the State party concerned, unless those facts continued after that date;

(h) The communication is not submitted within one year after the exhaustion of domestic remedies, except in cases where the author can demonstrate that it had not been possible to submit the communication within that time limit.

ARTICLE 8 TRANSMISSION OF THE COMMUNICATION

1. Unless the Committee considers a communication inadmissible without reference to the State party concerned, the Committee shall bring any communication submitted to it under the present Protocol confidentially to the attention of the State party concerned as soon as possible.

2. The State party shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that it may have provided. The State party shall submit its response as soon as possible and within six months.

ARTICLE 9 FRIENDLY SETTLEMENT

1. The Committee shall make available its good offices to the parties concerned with a view to reaching a friendly settlement of the matter on the basis of respect for the obligations set forth in the Convention and/or the Optional Protocols thereto.

2. An agreement on a friendly settlement reached under the auspices of the Committee closes consideration of the communication under the present Protocol.

ARTICLE 10 CONSIDERATION OF COMMUNICATIONS

1. The Committee shall consider communications received under the present Protocol as quickly as possible, in the light of all documentation submitted to it, provided that this documentation is transmitted to the parties concerned.

2. The Committee shall hold closed meetings when examining communications received under the present Protocol.

3. Where the Committee has requested interim measures, it shall expedite the consideration of the communication.

4. When examining communications alleging violations of economic, social or cultural rights, the Committee shall consider the reasonableness of the steps taken by the State party in accordance with article 4 of the Convention. In doing so, the Committee shall bear in mind that the State party may adopt a range of possible policy measures for the implementation of the economic, social and cultural rights in the Convention.

5. After examining a communication, the Committee shall, without delay, transmit its views on the communication, together with its recommendations, if any, to the parties concerned.

ARTICLE 11 FOLLOW-UP

1. The State party shall give due consideration to the views of the Committee, together with its recommendations, if any, and shall submit to the Committee a written response, including information on any action taken and envisaged in the light of the views and recommendations of the Committee. The State party shall submit its response as soon as possible and within six months.

2. The Committee may invite the State party to submit further information about any measures the State party has taken in response to its views or recommendations or implementation of a friendly settlement agreement, if any, including as deemed appropriate by the Committee, in the State party's subsequent reports under article 44 of the Convention, article 12 of the Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography or article 8 of the Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict, where applicable.

ARTICLE 12 INTER-STATE COMMUNICATIONS

1. A State party to the present Protocol may, at any time, declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications in which a State party claims that another State party is not fulfilling its obligations under any of the following instruments to which the State is a party:

(a) The Convention;

(b) The Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography;

(c) The Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict.

2. The Committee shall not receive communications concerning a State party that has not made such a declaration or communications from a State party that has not made such a declaration.

3. The Committee shall make available its good offices to the States parties concerned with a view to a friendly solution of the matter on the basis of the respect for the obligations set forth in the Convention and the Optional Protocols thereto.

4. A declaration under paragraph 1 of the present article shall be deposited by the States parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter that is the subject of a communication already transmitted under the present article; no further communications by any State party shall be received under the present article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State party concerned has made a new declaration.

PART III INQUIRY PROCEDURE

ARTICLE 13 INQUIRY PROCEDURE FOR GRAVE OR SYSTEMATIC VIOLATIONS

1. If the Committee receives reliable information indicating grave or systematic violations by a State party of rights set forth in the Convention or in the Optional Protocols thereto on the sale of children, child prostitution and child pornography or on the involvement of children in armed conflict, the Committee shall invite the State party to cooperate in the examination of the information and, to this end, to submit observations without delay with regard to the information concerned.

2. Taking into account any observations that may have been submitted by the State party concerned, as well as any other reliable information available to it, the Committee may designate one or more of its members to conduct an inquiry and to report urgently to the Committee. Where warranted and with the consent of the State party, the inquiry may include a visit to its territory.

3. Such an inquiry shall be conducted confidentially, and the cooperation of the State party shall be sought at all stages of the proceedings.

4. After examining the findings of such an inquiry, the Committee shall transmit without delay these findings to the State party concerned, together with any comments and recommendations.

5. The State party concerned shall, as soon as possible and within six months of receiving the findings, comments and recommendations transmitted by the Committee, submit its observations to the Committee.

6. After such proceedings have been completed with regard to an inquiry made in accordance with paragraph 2 of the present article, the Committee may, after consultation with the State party concerned, decide to include a summary account of the results of the proceedings in its report provided for in article 16 of the present Protocol.

7. Each State party may, at the time of signature or ratification of the present Protocol or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee

provided for in the present article in respect of the rights set forth in some or all of the instruments listed in paragraph 1.

8. Any State party having made a declaration in accordance with paragraph 7 of the present article may, at any time, withdraw this declaration by notification to the Secretary-General of the United Nations.

ARTICLE 14 **FOLLOW-UP TO THE INQUIRY PROCEDURE**

1. The Committee may, if necessary, after the end of the period of six months referred to in article 13, paragraph 5, invite the State party concerned to inform it of the measures taken and envisaged in response to an inquiry conducted under article 13 of the present Protocol.

2. The Committee may invite the State party to submit further information about any measures that the State party has taken in response to an inquiry conducted under article 13, including as deemed appropriate by the Committee, in the State party's subsequent reports under article 44 of the Convention, article 12 of the Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography or article 8 of the Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict, where applicable.

PART IV **FINAL PROVISIONS**

ARTICLE 15 **INTERNATIONAL ASSISTANCE AND COOPERATION**

1. The Committee may transmit, with the consent of the State party concerned, to United Nations specialized agencies, funds and programmes and other competent bodies its views or recommendations concerning communications and inquiries that indicate a need for technical advice or assistance, together with the State party's observations and suggestions, if any, on these views or recommendations.

2. The Committee may also bring to the attention of such bodies, with the consent of the State party concerned, any matter arising out of communications considered under the present Protocol that may assist them in deciding, each within its field of competence, on the advisability of international measures likely to contribute to assisting States parties in achieving progress in the implementation of the rights recognized in the Convention and/or the Optional Protocols thereto.

ARTICLE 16 **REPORT TO THE GENERAL ASSEMBLY**

The Committee shall include in its report submitted every two years to the General Assembly in accordance with article 44, paragraph 5, of the Convention a summary of its activities under the present Protocol.

ARTICLE 17
DISSEMINATION OF AND INFORMATION ON THE
OPTIONAL PROTOCOL

Each State party undertakes to make widely known and to disseminate the present Protocol and to facilitate access to information about the views and recommendations of the Committee, in particular with regard to matters involving the State party, by appropriate and active means and in accessible formats to adults and children alike, including those with disabilities.

ARTICLE 18
SIGNATURE, RATIFICATION AND ACCESSION

1. The present Protocol is open for signature to any State that has signed, ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto.
2. The present Protocol is subject to ratification by any State that has ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
3. The present Protocol shall be open to accession by any State that has ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto.
4. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General.

ARTICLE 19
ENTRY INTO FORCE

1. The present Protocol shall enter into force three months after the deposit of the tenth instrument of ratification or accession.
2. For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after the deposit of the tenth instrument of ratification or instrument of accession, the present Protocol shall enter into force three months after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

ARTICLE 20
VIOLATIONS OCCURRING AFTER THE ENTRY INTO FORCE

1. The Committee shall have competence solely in respect of violations by the State party of any of the rights set forth in the Convention and/or the first two Optional Protocols thereto occurring after the entry into force of the present Protocol.
2. If a State becomes a party to the present Protocol after its entry into force, the obligations of that State vis-à-vis the Committee shall relate only to violations of the rights set forth in the Convention and/or the first two Optional Protocols thereto occurring after the entry into force of the present Protocol for the State concerned.

ARTICLE 21 AMENDMENTS

1. Any State party may propose an amendment to the present Protocol and submit it to the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall communicate any proposed amendments to States parties with a request to be notified whether they favour a meeting of States parties for the purpose of considering and deciding upon the proposals. In the event that, within four months of the date of such communication, at least one third of the States parties favour such a meeting, the Secretary-General shall convene the meeting under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of two thirds of the States parties present and voting shall be submitted by the Secretary-General to the General Assembly for approval and, thereafter, to all States parties for acceptance.

2. An amendment adopted and approved in accordance with paragraph 1 of the present article shall enter into force on the thirtieth day after the number of instruments of acceptance deposited reaches two thirds of the number of States parties at the date of adoption of the amendment. Thereafter, the amendment shall enter into force for any State party on the thirtieth day following the deposit of its own instrument of acceptance. An amendment shall be binding only on those States parties that have accepted it.

ARTICLE 22 DENUNCIATION

1. Any State party may denounce the present Protocol at any time by written notification to the Secretary-General of the United Nations. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Denunciation shall be without prejudice to the continued application of the provisions of the present Protocol to any communication submitted under articles 5 or 12 or any inquiry initiated under article 13 before the effective date of denunciation.

ARTICLE 23 DEPOSITARY AND NOTIFICATION BY THE SECRETARY-GENERAL

1. The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of the present Protocol.

2. The Secretary-General shall inform all States of:

(a) Signatures, ratifications and accessions under the present Protocol;

(b) The date of entry into force of the present Protocol and of any amendment thereto under article 21;

(c) Any denunciation under article 22 of the present Protocol.

ARTICLE 24
LANGUAGES

1. The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.
2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Protocol to all States.

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zaštite djece, obitelji, pravosuđa, unutarnjih poslova, obrane, obrazovanja i zdravstva.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Fakultativni protokol iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi za Republiku Hrvatsku te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno članku 30. stavku 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96).

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom 1. potvrđuje se Fakultativni protokol u skladu s odredbom članka 140. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske, čime se izražava pristanak biti vezan Fakultativnim protokolom, na temelju čega će taj pristanak biti izražen i na međunarodnoj razini, polaganjem isprave o ratifikaciji kod deponitara, glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

Uz članak 2.

Članak 2. sadrži tekst Fakultativnog protokola, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Uz članak 3.

Člankom 3. određuje se da je provedba Fakultativnog protokola u djelokrugu središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zaštite djece, obitelji, pravosuđa, unutarnjih poslova, obrane, obrazovanja i zdravstva.

Uz članak 4.

Člankom 4. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Fakultativni protokol nije na snazi za Republiku Hrvatsku te će se podatci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno članku 30., stavku 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Uz članak 5.

Člankom 5. propisuje se stupanje na snagu Zakona.

Prilog: preslika ovjerene preslike izvornika Fakultativnog protokola na engleskom jeziku.